

vaného jako manžela není na závadu tvrzená jím okolnost, že manželka s rozchodem souhlasila, poněvadž dle §u 93 obč. zák. není manželům dovoleno, by manželské spojení svémocně zrušili, byť i se na zrušení jeho byli shodli. Že by byl žalovaný projevils za sporu ochotu žalující manželku svou vzítí k sobě do společné domácnosti, ze spisů nikde nevyvstává. Dlužno tedy mítí za to, že tak učiniti nechce. Pak ale má ona důvod k oddělenému bydlení a jemu nastává povinnost poskytovatí manželce výživné v penězích.

Nejvyšší soud zrušils rozsudky obou nižších soudů a nařídils soudu prvě stolice, by, doplně řízení, znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Nižší soudy hájí názor, že manžel jest povinen živiti manželku, odděleně od něho žijící, pokud manželství nebylo soudně ani rozvedeno ani rozloučeno, doličující, že manžela stihá tato povinnost nejen, když se manželé shodli na rozchodu, nýbrž i tehdy, neprojevils-li manžel ochotu, vzítí manželku k sobě, a že tato povinnost trvá potud, pokud se ve sporu o rozvod vina manželky neprokáže a miní takto, že tato otázka může býti řešena toliko ve sporu o rozvod nebo rozluku. Dovolání, uplatňujícímu proti tomuto názoru dovolací důvod čís. 4 §u 503 c. ř. s., nelze upřítí oprávnění. Dlužno sice přisvědčítí nižším soudům, že manžel jest bezvýjimečně povinen živiti svou manželku, když se manželé rozešli z a s o u h l a s u, a stačí tu poukázati na správně v tomto bodu důvody rozsudků nižších soudů, opřené o ustanovení §u 93 obč. zák. Bylo-li však manželské spoluzítí zrušeno svémocně z té neb oné strany, není manžel povinen poskytovatí výživy manželce, prokáže-li, že se tak stalo z v i n y m a n ž e l k y. Je-li tomu tak, nelze ovšem také pochybovatí o tom, že otázka viny, jako předurčovací otázka pro vyživovací nárok manželčin, může a musí býti řešena nejen ve sporu o rozvod (rozluku), nýbrž i ve sporu o placení výživného. Toto právní stanovisko zaujal a obšírně odůvodnil nejvyšší soud již ve svých rozhodnutích, uveřejněných pod čís. 3904 a 4426 sb. n. s., na jichž důvody se proto prostě odkazuje. Při tomto právním nazírání na věc jest oprávněnou dovolatelova výtka, že nižší soudy neprováděly důkazu o tom, kdo na přerušení manželského spoluzítí má vinu, po případě, kdo k němu zaydal důvodnou příčinu, a že tím způsobily, že řízení zůstalo o této rozhodné okolnosti neúplným (§ 503 čís. 2 c. ř. s.).

Čís. 5671.

Smlouvu podsudní lze zrušítí z důvodů §u 1118 obč. zák. Z důvodů §u 1118 obč. zák. lze zrušítí smlouvu také mimosoudním prohlášením.

(Rozh. ze dne 19. ledna 1926, Rv I 1514/25.)

Žalobce byl podsudním žalovaného pivovaru a, byv bez výpovědi propuštěn, domáhal se na pivovaru náhrady škody. Žaloba byla za-

mítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolání, provádějíc dovolací důvody podle čis. 2 a 4 Šu 503 c. ř. s., vytýká především odvolacímu soudu, že stejně jako prvý soud opřel své rozhodnutí o obdobu ustanovení Šu 1118 obč. zák. Jest sice správným tvrzení dovolatelovo, že žalovaná firma mohla podsudní smlouvu se žalobcem rozvázati buď výpovědí ve smyslu smlouvy, neb o zrušení smlouvy žalovati. Avšak byla též oprávněna předčasně zrušiti smlouvu z důvodů, které uvádí zákon v Šu 1118 obč. zák., jichž obdobně lze použiti i na smlouvu s podsudním, byť tato neměla povahy smlouvy ryze pachtovní, jsouc smlouvou svého druhu, jak již správně odvolací soud vystihl. Nejvyšší soud již v rozhodnutí čis. sb. n. s. 4054 řešil otázku, zda z důvodů Šu 1118 obč. zák. lze zrušiti smlouvu také pouhým mimosoudním prohlášením, a dospěl k závěru, že z doslovu zákona nikterak neplyne, že by takové prohlášení, opírající se o skutečný zákonný důvod, nemělo právních účinků, smlouvu ihned zrušujících. Dovolací soud nemá ani v tomto případě příčiny, aby se od vysloveného již názoru uchýlil, ježto tu jde o zákonný důvod zrušovací, jak bude doličeno. Bylo-li nižšími soudy zjištěno, že žalobce používal při výkonu hostinské živnosti před hosty pivních sklenic pro svou tělesnou potřebu, jde tu dojista o tak nepřístojné chování, že jím nejen veřejná mravnost byla hrubě porušena, nýbrž i dobrá pověst živnosti a její výnosnost pro žalovanou firmu vážně ohrožena, a to je jednáním žalobcovým, jímž právě zákonný důvod podstatně škodlivého provozování hostinské živnosti ku předčasnému zrušení smlouvy byl opodstatněn. Jestliže žalovaná firma na stížnost vlastníka domu a majitele hostinské konceše Josefa N-a pro toto chování žalobcovo, právě z tohoto důvodu odepřela žalobci další dodávku piva a ředitelem pivovaru mu to oznámila, dala tím zřetelně na jevo, že smlouvu o dodávání piva žalobci zrušuje. Bylo-li však zjištěno, že žalovaná firma měla k předčasnému rozvázání smlouvy zákonný důvod, nemohla se dopustiti porušení smluvních povinností tím, že smlouvu zrušila a nedopustila se ani vytýkané jí nedovolené svémoci, ba nelze jí žalobcem ani důvodně vytýkati, že šikanosním výkonem svých práv mu úmyslně způsobila škodu. Nárok žalobcův na náhradu škody, odvozený právě jen z porušení podsudní smlouvy žalovanou firmou (§ 1295 obč. zák.), není tudíž důvodem po právu.

Čís. 5672.

Nedostatek písemné formy nemá v zápětí neplatnost učednické smlouvy.

Nepřihlásil-li učební pán učně k návštěvě pokračovací živnostenské školy a nepřidržel-li ho k návštěvě školy, jest mu z toho práv. žalobu učně o náhradu škody proti učebnímu pánu jest však pro fentokráte